

1. Referentie

Referentie	Opdebeeck, S., Vandenberk, A., De Coster, I. & Van Zielegheem, K. (2001). De invalshoek van de hulpverleners. In S. Opdebeeck & C. Van Audenhove (Eds.), <i>De regels van het huis. Omgaan met vrijheidsbeperking in de gehandicaptenzorg en in de bijzondere jeugdzorg</i> (pp. 35-77). Leuven: Acco.
Taal	Nederlands
ISBN	90-334-4615-4
Publicatievorm	Bijdrage in reader

2. Abstract

In deze bijdrage bespreken de auteurs de resultaten van het onderzoek naar vrijheidsbeperkende maatregelen in de gehandicapten- en bijzondere jeugdzorg. Men gaat dieper in op de invalshoek van de hulpverleners. In een eerste deel worden de resultaten van de schriftelijke vragenlijst besproken. Vervolgens worden de belangrijkste bevindingen uit de focusgroepen beschreven.

3. Trefwoorden

Thema('s)	Welzijn
Trefwoord(en)	Bijzondere jeugdzorg, gehandicaptenzorg, hulpverlener, situationele vrijheidsbeperking, structurele vrijheidsbeperking, vrijheidsbeperking

4. Onderzoeker

Opdrachtgever	V.I.W., Vlaams Welzijnsverbond, Centrum voor Ethiek en Zingeving
Onderzoeker(s)	Anneleen Vandenberk, Iris De Coster, Sybille Opdebeeck & Katrien Van Zielegheem LUCAS K.U.Leuven Kapucijnenvoer 35 3000 Leuven Tel: 016/ 33 69 10 Fax: 016/ 33 69 22 http://www.kuleuven.ac.be/lucas/index.htm

5. Onderzoeksvraag

Onderzoeksvraag	Wanneer en hoe moeten vrijheidsbeperkende maatregelen toegepast worden? Wat is de visie van hulpverleners op vrijheidsbeperkende maatregelen?
Hypothesen	/

6. Methode

Onderzoeksmethode	Schriftelijke vragenlijsten, met een aantal casussen, voor een zeventigtal hulpverleners uit de gehandicapten- en bijzondere jeugdzorg. Aanvullende groepsgesprekken (aan de hand van focusgroepen) met enkele hulpverleners.
Onderzochte groep	70-tal hulpverleners
Bereik	Regionaal

7. Resultaten

	Een groep hulpverleners spreekt van voorwaarden die aanwezig moeten zijn om vrijheidsberovende maatregelen toe te passen, een andere spreekt van een radicaal andere aanpak. Agressie, vooraf fysiek, is een zwaar vergrijp en geldt vaak als legitimatie voor vrijheidsberovende maatregelen. Er is een kloof tussen theorie en praktijk. Er wordt een onderscheid gemaakt tussen structurele en situationele vrijheidsbeperking. Men onderscheidt twee types hulpverleners. Beleving en technieken voor hulpverleners om met de emoties achteraf om te gaan, worden nader toegelicht.
--	---

8. Publicaties op basis van hetzelfde onderzoek

Opdebeeck, S. & Van Audenhove, C. (Eds.) (2001), *De regels van het huis. Omgaan met vrijheidsbeperking in de gehandicaptenzorg en in de bijzondere jeugdzorg*. Leuven: Acco

9. Beleidsaanbevelingen

Nee

10. Samenvatting

In deze bijdrage worden de resultaten van het onderzoek naar vrijheidsbeperkende maatregelen in de gehandicapten- en bijzondere jeugdzorg besproken. Meer bepaald wordt hier de invalshoek van de hulpverleners onder de loep genomen.

In een eerste deel wordt stilgestaan bij de reacties van de verschillende hulpverleners op de verschillende casussen. Na het bespreken van deze casussen wordt gepolst naar de visie op de ideale aanpak van de hulpverleners. Er blijkt een kloof tussen theorie en praktijk te zijn. Eveneens wordt stilgestaan bij de evaluatie van reacties van collega-hulpverleners.

In het tweede deel wordt dieper ingegaan op hetgeen naar voren kwam in de focusgroepen. Intuïtief wordt door de hulpverleners een onderscheid gemaakt tussen situationele en structurele vrijheidsbeperking. Eveneens wordt gepolst naar de relatie tussen de visie op vrijheidsbeperkende maatregelen en de algemene hulpverleningsvisie. Tot slot wordt dieper ingegaan op de beleving van het gebruik van vrijheidsberovende maatregelen.